

ZPRAVODAJ

ČESKÉ KOORDINAČNÍ RADY
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL NÁRODŮ VÝCHODU

Prosinec 2004

5

VI. mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů

Tradičně v předvečer státního svátku *Den vzniku samostatného československého státu* se sjely do Příbrami dětské umělecké kolektivy, aby v si vyměnily zkušenosti z tvůrčí práce, navázaly kontakty k další spolupráci a přestavily svůj talent a dovednosti naší veřejnosti.

Příležitost k tomu jim poskytla VI. mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů uspořádaná Společností přátel národů východu a Divadlem Příbram.

Přehlídka proběhla ve dnech 18. října až 20. října 2004 celkem v sedmi městech a obcích příbramského okresu (Březnice, Dobříš, Hvozdčany, Chraстice, Příbram, Rožmitál pod Třemšínem, Sedlčany), v nichž se uskutečnilo celkem deset koncertů.

Vyrcholením přehlídky se stal 20. října 2004 Galakonzert. Ve zcela zaplněném velkém sále Divadla Příbram byli jeho čestnými hosty senátor Parlamentu ČR ing. Jaromír Volný, představitelé MZV ČR, Středočeského kraje, starostové a další zástupci uvedených měst a obcí i hosté ze zastupitelských úřadů zemí, jejichž soubory se přehlídce zúčastnily. Z Galakonzertu byl pořízen videozáznam, který si budou moci zájemci vypůjčit u ČKR SPNV.

Přehlídce se zúčastnilo celkem 14 souborů (s téměř 500 členy) z 12 měst z 5 zemí (Bělorusko, Polsko, Ruská federace, Ukrajina a ČR). Z největší vzdálenosti přijely taneční soubor *Sibir* z Novosibirska a pěvecký soubor *Kaleidoskop* z města Syzraň (Samarská oblast). Příjemným obohacením programu přehlídky byla účast tanečního souboru *Junost* z Čechova – partnerského města Příbrami. Ke špičkám patřily polský chlapecký sbor *Štětínští slavici*, smíšený dětský sbor *Strumoczek* ze Žitomiru (Ukrajina) a *Příbramský dětský sbor*.

Přehlídka poskytla rovněž příležitost ke vzájemným setkáním souborů; uskutečnily se tvůrčí dílny uměleckých vedoucích; pro mladé členy kolektivů byla připravena diskotéka.

Zahraniční účastníci absolvovali pestrý doprovodný program – prohlídku kulturních a historických památek (např. historické centrum Prahy a Rožmitálu pod Třemšínem, Svatou Horu a Hornické muzeum

v Příbrami, Památník A. Dvořáka ve Vysoké). Zástupce zahraničních kolektivů přijali starostové měst a obcí, v nichž koncertovali.

V *Roce české hudby* přispěla přehlídka též k propagaci české tvorby v zahraničí. Každý zahraniční soubor nastudoval a provedl minimálně jednu z českých skladeb (skladba českého autora nebo česká lidová píseň nebo český lidový tanec); ze zasláné audio- a videodokumentace jsme se mohli přesvědčit, že tyto se staly součástí jejich stálého koncertního programu. U tanečních souborů převažovalo nastudování polky, u pěveckých kolektivů sbory Smetanovy a



Dvořákovy. S velkým úspěchem u diváků se setkaly vlastní úpravy lidových písní „Kdyby byl Bavorov“, „Červený šátečku“, „Tancuj, tancuj“, ale i píseň z kmenového repertoáru K. Gotta „Lady karneval“.

Pořadatelé oceňují pomoc všech partnerů při přípravě přehlídky i v jejím průběhu. Přehlídka se uskutečnila za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR, Středočeského kraje, města Příbram, akciové společnosti Unipetrol a ve spolupráci s městy a obcemi Březnice, Dobříš, Hvozdčany, Milín, Rožmitál p. Třemšínem, Sedlčany. -luk-

Jednání ČKR SPNV

Ve Společnosti přátel národů východu již delší dobu probíhá diskuse k základním otázkám života a činnosti našeho občanského sdružení, včetně volby nového, výstižného a transparentního názvu. Jde o dlouhodobý, nejednoduchý a mnohovrstevný proces, v němž se odrážejí na jedné straně až svazující úcta k tradici a nostalgii, na druhé straně snaha a potřeba reflektovat změny, ke kterým došlo v průběhu posledních let u nás a v celé Evropě i v Rusku a dalších státech bývalého Sovětského svazu.

ČKR již před časem ustavila pracovní skupinu, která shromažďuje přicházející náměty a po jejich vyhodnocení zpracovala analytický materiál k širší diskusi ve všech organizačních jednotkách Společnosti. Názory, které přicházely, byly různorodé a často protichůdné. Pracovní skupina neměla proto jednoduchý úkol připravit návrh na úpravu stanov a výchozí teze pro celostátní jednání představitelů SPNV.

To se sešlo 10. prosince 2004 se v Praze za účasti členů ČKR, Revizní komise a zástupců OKR s cílem projednat obsahovou přípravu celostátního shromáždění zástupců Společnosti.

Úvodem vyslechli účastníci dopis předsedy ČKR ing. Vladimíra Remka, který se zasedání nemohl zúčastnit. Z dopisu citujeme: „...asi se nemusíme zvlášť přesvědčovat o nezastupitelném významu Ruska s ohledem na jeho historické zkušenosti i kulturní význam. Troufnu si konstatovat, že ve srovnání s počátkem 90. let došlo v české společnosti v nazírání na Rusko i země bývalého Sovětského svazu, zvláště pak v posledních letech, k významnému pozitivnímu posunu. Opadly emoce a názory jsou racionálnější. Jsem přesvědčen – a to říkám bez obavy, že je to chlubení – že k tomu přispěla i naše Společnost a její konkrétní členové. I proto bych rád vám přítomným a vašim prostřednictvím i všem ostatním členům, poděkoval za trpělivou aktivní a cílevědomou práci. Ta ovšem, jak víme, nikdy nekončí a stále znovu a znovu začíná...“

Po následujících úvodních slovech místo předsedů ČKR J. Holouše a T. Lukavského se účastníci vyjadřovali k předloženému návrhu na úpravu Stanov a k předneseným návrhům další postupné transformace Společnosti. Z většiny vystoupení byl jednoznačně patrný zájem o moderní a jasně vyprofilovanou organizaci, jednoznačně zaměřenou na kulturně společenské a humanitární aktivity, orientované v prvé řadě k Rusku.

Na závěr toto reprezentativní fórum představitelů SPNV schválilo návrh na změny stanov v podobě předložené pracovní skupinou a uložilo dopracovat jej o náměty a doporučení z diskuse.

Rozšířené zasedání České koordináční rady dále projednalo a schválilo Rámcový kalendářní plán aktivit na rok 2005 a Plán aktivit SPNV k 60. výročí osvobození.

Rámcový kalendářní plán aktivit ČKR SPNV na rok 2005

Společnost přátel národů východu v souladu se svým posláním bude také v roce 2005 orientovat své aktivity na oblast kulturní a humanitární. Bude se podílet na vytváření podmínek pro rozvoj a navazování mezinárodních kontaktů krajů, měst a institucí zejména s partnery v Rusku, na Ukrajině, v Bělorusku a na Slovensku.

V roce 2005 si připomeneme 60. výročí vítězství nad fašismem ve II. světové válce – aktivity SPNV uvedeny samostatně. Budeme se podílet na organizování Dnů ruské kultury v ČR – Ruské sezóny, Česko-ruského dialogu kultur a dalších projektů zaměřených na česko-ruské, běloruské, slovenské a ukrajinské umělecké, vědecké a humanitární kontakty.

Organizace Společnosti budou věnovat pozornost účastníkům II. odboje, podílet se na péči o hroby a památníky osvoboditelů i na přípravě akcí u příležitosti 60. výročí vítězství nad fašismem ve II. světové válce a 61. výročí Karpatsko-dukelské operace.

V humanitární oblasti budeme nadále pořádat ozdravné pobyty pro děti postižené černobylskou havárií (grant Ministerstva zdravotnictví ČR), budeme se snažit o získávání prostředků od sponzorů k pořádání dalších ozdravných pobytů.

I v roce 2005 se budeme ucházet o granty vypisované státními orgány, nevládními institucemi, krajskými úřady a místními zastupitelstvy, budeme navazovat kontakty s dalšími partnery, včetně kulturních a vzdělávacích zařízení, sportovních klubů, ale i s podnikateli a budeme realizovat konkrétní formy spolupráce s Mezinárodní asociací Mir kultury se sídlem v Moskvě.

LE DEN

- koncert – pravoslavné novoroční svátky – ve spolupráci s ČAR

Ú N O R

- okresní přehlídka XXIX. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník

B Ř E Z E N

- vědecká konference mladých rusistů – ve spolupráci s ČAR
- hostování souborů příjzdějcích z RF na pozvání SPNV v rámci projektu Česko-ruský Dialog kultur (ve spolupráci s organizací Mir kultury)

D U B E N

- konverzační soutěž v ruském jazyce – zabezpečení celostátního kola ve spolupráci s ČAR a MŠMT ČR
- hostování umělců z RF a Ukrajiny příjzdějcích v rámci spolupráce s MASK
- regionální přehlídka XXIX. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník

K V Ě T E N

- Celostátní přehlídka XXIX. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník
- koncerty k 60. výročí osvobození v Praze a dalších místech ČR

Č E R V E N

- hostování souborů příjzdějcích z RF na pozvání OKR Příbram,
- Česko-slovenská přehlídka ARS POETICA – Orava

Č E R V E N E C

- vystoupení ruského divadelního souboru na Divadelním festivalu Evropských regionů v Hradci Králové – *součinnost při propagaci, event. při využití v dalších místech ČR*
- ozdravné pobyty dětí krajanů z oblastí postižených černobylskou havárií (červen-září) – *realizace grantu MZD ČR v pověřených OKR*
- ozdravné pobyty dětí z černobylské zóny (Bělorusko, RF, Ukrajina) realizované na základě sponzorských darů (červen-září)
- edukační pobyty dětí krajanů z RF a Ukrajiny (červenec-srpen) – *realizace grantu MZV ČR*

S R P E N

- festivaly 75. Jiráskův Hronov a 10. Trstenický faun – *součinnost při zajištění ruského studiového divadla, lektorů, semináře o ruském divadle, propagaci, event. při jeho využití v dalších místech ČR*

Z Á Ř Í

- mezinárodní presentace ARS POETICA

Ř Í J E N

- Ruská sezóna – Dny ruské kultury v ČR – *podíl na realizaci*
- 11. celostátní rusistický seminář v Lysé nad Labem – *zabezpečení ve spolupráci s ČAR*
- VII. mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů v Příbrami – *ve spolupráci s Okresní koordinační radou a Divadlem Příbram*
- Měsíc česko-slovenské kulturní vzájemnosti – *podíl na přípravě vybraných akcí ve spolupráci se slovenskými partnery*
- koncert k 61. výročí Karpatsko-dukelské operace

L I S T O P A D

- studentská vědecká konference mladých slavistů – *ve spolupráci s ČAR a PedF UK*

P R O S I N E C

- 5. česko-ruský ples – *ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR, Velvyslanectvím RF v ČR, Komorou pro hospodářské styky se SNS a ČAR*

P R Ů B Ě Ž N Ě

- schůze České koordinační rady
- schůze výkonného výboru ČKR – dle potřeby (zpravidla 1× za dva měsíce)
- vydávání Zpravodaje ČKR (min. 4 čísla)

- literární a hudební večery – zpravidla 1× měsíčně

Kalendářní plán bude průběžně doplňován o akce pořádané v rámci Ruské sezóny ve spolupráci s ČAR, Asociací absolventů ruských (sovětských) vysokých škol, Mezinárodní asociací pro podporu kultury, neziskovou organizací Mir kultury, RSVK, zastupitelskými úřady a dalšími partnery. Akce u příležitosti významných jubileí budou připraveny ve spolupráci a dle možností partnerů.

AKTIVITY SPNV u příležitosti 60. výročí osvobození

Připomenutí 60. výročí osvobození Československa od fašismu bude v roce 2005 patřit k dominantám činnosti SPNV. Organizační jednotky využijí místních podmínek ke spolupráci s partnery (Svaz bojovníků za svobodu, Čs. obec legionářská, občanské sdružení Vděčnost, Společnost Ludvíka Svobody, Česká asociace rusistů, Asociace absolventů ruských (sovětských) vysokých škol, městské a místní úřady, zastupitelské úřady RF, Ukrajiny a Běloruska ad.).

Aktivity k tomuto výročí zahájila SPNV ve spolupráci s partnery slavnostním koncertem k 60. výročí Karpatsko-dukelské operace, další aktivity budou rozloženy do celého roku 2005.

A. Vlastní aktivity SPNV

– dramaturgická orientace uvedeným výročním kulturních a společenských akcí (besedy, koncerty, výstavy) v regionech i aktivit celostátního charakteru:

- a) ARS POETICA – Puškinův památník
 - b) Mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů a využití jejich účastníků při akcích SPNV
- ve Zpravodaji ČKR zveřejnit ohlasy k 60. výročí (například válečná poesie, rozhovory s pamětníky apod.)
- slavnostní zasedání ČKR SPNV s přizváním představitelů pražských a středočeských OKR

– ozdravné a edukační pobyty: do poznávacího programu začlenit besedy s pamětníky osvobozovacích bojů a návštěvy památných míst II. odboje k přiblížení této etapy historie dětem krajanů i ostatním účastníkům pobytů

– komponovaný program s dobovými písněmi v podání ruských a českých interpretů.

B. Aktivity ve spolupráci s partnery

– aktivní podíl na péči o hroby a památníky osvoboditelů, na vzpomínkových a pietních aktech, včetně čestného pohřebiště v Praze-Olšanech;

– využití přímých kontaktů měst, obcí, příjzdějcích krajanů k iniciování příjezdu delegací veteránů Velké vlastenecké války z RF, Ukrajiny, Běloruska

- podíl na přípravě a realizaci: koncertu u příležitosti 60. výročí Karpatsko-dukelské operace (14. října 2004 v RSVK v Praze); slavnostního májového koncertu v květnu v Praze

C. Další aktivity s podílem SPNV

- podíl na organizaci vystoupení Alexandrovova souboru – ve spolupráci s Velvyslanectvím RF v ČR
- využití nabídky Velvyslanectví RF v ČR k instalaci fotovystávek
- aktivity, které vyplynou z nabídky zahraničních partnerů (zejména koncerty ruských hudebních interpretů v jednotlivých místech ČR – ve spolupráci s Ruskou asociací pro podporu kultury)
- iniciování tématicky zaměřených sportovních, turistických a kulturně společenských akcí pro děti a mládež – s využitím dlouholetých zkušeností OKR Příbram a MKR Ostrava z tohoto typu činnosti

60. výročí

Karpatsko-dukelské operace

Dne 14. října 2004 se v Ruském středisku vědy a kultury v Praze uskutečnil slavnostní koncert na počest 60. výročí Karpatsko-dukelské operace na pomoc Slovenskému národnému povstání.

Uspořádaly ho Československá obec legionářská – Historická skupina 1. Československého armádního sboru v SSSR, Společnost přátel národů východu. Po úvodních projevech představitelů veteránů plk. Václava Příbyla a předsedkyně Svazu bojovníků za svobodu Anděly Dvořákové přečetl moderátor koncertu Jiří Klapka dopis prezidenta republiky Václava Klause z něhož citujeme:

„Rád bych pozdravil všechny veterány a pamětníky Karpatsko-dukelské operace, jejichž šedesáté výročí si právě připomínáme. Tato vojenská operace vstoupila do našich dějin jako zcela výjimečná svého druhu jak počtem nasazení vojáků – Čechů, Slováků, Podkarpatských Rusů, Volyňských Čechů – tak počtem padlých a raněných, tak i vojenským významem. Sehrála důležitou roli ve vývoji Východní fronty a tím také přispěla k urychlení procesů, které vedly k vyhnání německých nacistů z naší země a ukončení 2. světové války.

Velmi mě těší, že vy, váleční veteráni, si tuto událost připomínáte a dodnes mezi sebou udržujete přátelství a živé kontakty. Jsem rád, že veteráni přes ubíhající čas stále zůstávají součástí naší společnosti, že se zapojují do dnes aktuálních veřejných diskusí a obohacují je tak o své unikátní životní zkušenosti. Věřím, že tomu tak bude i nadále.“

Následovalo vystoupení pěvkyně Iriny Burcevové, která za klavírního doprovodu Natálie Shonertové přednesla dobové ruské písně, a reprezentativní program jedinečného vojenského souboru Ondráš z Brna.

10. Celostátní rusistický seminář

pořádaný Katedrou rusistiky a lingvodidaktiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy ve spolupráci s Českou asociací rusistů, Kruhem moderních filologů a Společností přátel národů východu za podpory MZV a MŠMT ČR se konal v Lysé nad Labem ve dnech 1.–3. října 2004.

Semináře se zúčastnilo 47 učitelů ruského jazyka všech typů škol z celé České republiky a dva hosté ze Slovenska. Na semináři vystoupilo 13 přednášejících většinou učitelů vysokých škol: z toho tři profesorky z ruských univerzit (N. V. Kulibinová GIRJAP Moskva, N. J. Siničkinová, Leningradská státní univerzita, J. R. Zinkevičová, Ruská státní Pedagogická univerzita A. I. Gercena) a dva přednášející ze Slovenska: prof. PhDr. E. Kollárová, Ph.D., prezidentka ARS a prof. PhDr. J. Šipko, CSc., Univerzita Prešov. Ze třinácti vystoupení bylo sedm předneseno rusky. V ruštině byla vedena rovněž beseda u kulatého stolu, kdy na otázky k aktuálnímu dění v ruské federaci odpovídaly tři ruské přednášející. Oběma organizátorům semináře, PhDr. R. Hříbkové, CSc. a Mgr. J. Klapkovi, se podařilo zajistit mimořádně zajímavý program, který postihl všechny aspekty výuky a postavení ruštiny u nás, na Slovensku a v Ruské federaci. Na semináři zazněly přednášky věnované metodice a didaktice, nejnovější slovní zásobě a frazeologii, ruské literatuře, česko-ruským literárním a kulturním vztahům. Hlavním tématem většiny literárních příspěvků byla

osobnost díla Antona Pavloviče Čechova, jehož 100. výročí úmrtí si letos připomínáme. Například „A. P. Čechov Čechách“, prof. PhDr. O. Richterek, DrSc.; „K aktuálním otázkám současného ruského divadla a dramatu“ (a inscenace Čechovových her), PhDr. I. Ryčlová, Ph.D.; „O současné recepci ruské literatury“ (a děl A. P. Čechova), prof. PhDr. M. Zahradka, DrSc.; „Čechov a ženy“, prof. B. Neumann, DrSc.

Bohatý a zajímavý program 10. jubilejního celostátního rusistického semináře vhodně doplnily dva kulturní večery: v pátek 1. října koncertní večer – recitál šansonierky Tatjany Vemjan a v sobotu 2. října koncert Ruského hudebního salonu, na němž účinkovali pěvkyně Irina Burcevová a Mgr. Jiří Klapka. Po obou kulturních večerech následovalo přátelské posezení.

Desátý celostátní rusistický seminář měl vysokou úroveň jak po stránce organizační, tak odborné. Za hlavní klad semináře považují vysoce fundované příspěvky všech přednášejících a dále především to, že více než polovina přednášek a všechny diskusní příspěvky byly v ruštině.

Mgr. L. Hampejsová

Běloruský folklór v Lounech

Přestože byl mlhavý a studený podzim, do Loun přece jenom na chvíli přišlo jaro. Naše OKR totiž uspořádala vystoupení dětského folklórního souboru Praleska – Jarní kvítek. Zavítal k nám při svém návratu do vlasti z Mezinárodní přehlídky dětských pěveckých a tanečních souborů v Příbrami.

Soubor byl založen v roce 1990 v běloruském Minsku, je laureátem řady běloruských a polských festivalů, vystupuje i v řadě humanitárních koncertů doma i v Rakousku a získané prostředky poukazuje na konto Hematologického centra v Minsku. Soubor doprovází vlastní hudební skupina s běloruskými lidovými nástroji.

Koncert, k němuž již tradičně zveme soubory z příbramské přehlídky, se konal dne 22. října a poprvé jsme jej pořádali ve Vrchlického divadle, které bylo po rekonstrukci znovu zprovozněno v listopadu loňského roku.

Vystoupení mladých Bělorusů v krásných krojích přijalo obecenstvo v zaplněném hledišti s nadšením. Publikum tvořila jak školní mládež, tak občanská veřejnost. Před vystoupením se představitelé souboru setkali se starostou Loun ing. J. Kernelem. Úspěch koncertu s ukázkami běloruských lidových obyčejů, tanců a písní je povzbuzením pro lounské členy SPNV do další činnosti.

V. Sedláček, Louny



Intenzivní kurs ruského jazyka

Od 17. do 26. září 2004 se uskutečnil Intenzivní kurs ruského jazyka v Houštee u Staré Boleslavi, který organizovala Pedagogická fakulta UK a Česká asociace rusistů za podpory Ministerstva školství ČR. Mezi účastníky byli pedagogové základní a středních škol i studenti PeDF UK. Učebně metodickou část vedla dr. Radka Hříbková, CSc., vedoucí katedry ruského jazyka a lingvodidaktiky PeDF UK, kulturní část Mgr. Jiří Klapka, předseda ČAR. Všechny lektorky byly rodilými mluvčími – prof. Natálie Kulibina, DrSc. a doc. Irina Ušakovová, CSc., z Moskvy, z Prahy pak PhDr. Natálie Rajnochová, Ph.D. Práce probíhala ve dvou skupinách v oblastech lexika a frazeologie, metodika, rozvoj řečových dovedností, gramatika, lingvokulturologie, klasická i současná umělecká literatura. V „hudebních hodinách“ se účastníci učili ruské písni. Konaly se projekce ruských filmů. Uskutečnil se večer otázek a odpovědí na téma současného politického i veřejného života v Rusku. Výuka probíhala od devíti do dvaceti dvou hodin s polední pauzou. Aktuální témata: životní minimum, životní podmínky, rodina, vzdělání, výchova dětí, současná mládež, obyvatelstvo Ruska, role ženy v současném světě, tvůrčí osobnost a postmodernismus v literatuře, 100. výročí úmrtí A. P. Čechova, osobnost Michaila Bulgakova a řady současných spisovatelů a básníků – jako například Dovatova, Pecucha, Petruševské, Prigova, Rubina, Tokareva a dalších. Model práce s uměleckými textem, využití pohádek na hodinách ruského jazyka, ruský balet a hudba P. I. Čajkovského. V kulturní části měli frekvenciant možnost zúčastnit se koncertu ruského houslisty Borise Bratiševého, konaného v pražském Rudolfinu, shlédli představení Divadla jednoho herce – Gogolovy Bláznovy zápisky v provedení Jana Zitky, recitál ruské šansonierky Tanji Vemjan. Nezapomenutelná byla exkurze po pamětihodnostech Brandýsa nad Labem a Staré Boleslavi, návštěva zámku a kostelů, kde účastníci překládali do ruštiny výklad znamenitých průvodců kunsthistoriků manželů Novákových. Účastnili se svátku patrona země České sv. Václava i sportovního svátku v areálu Houštka, sportovci vystupovali v kostýmech ze začátku 20. století. A celý kurs samozřejmě doprovázely ruské, české, ukrajinské i slovenské písni v podání J. Klapky a jeho přítele kytaristy prof. Pavla Zacharova, ke kterým se účastníci s potěšením přidávali. A tyto hudební seance končily většinou hluboko po půlnoci. Nasycenost a různobarevnost kulturního programu byla až ohromující. Kurs byl završen tzv. mezinárodní veselící, když studenti i pedagogové hráli, zpívali, skládali verše, plnící různé úkoly běhali po schodech a chodbách internátu, hádali hádanky a přísloví. Soutěž dvou družstev skončila vyrovnaných výsledkem, protože byla projevena stejná míra vynalézavosti, vtípu, intelektu a znalostí ruského jazyka – a student I. ročníku, Bohumil Auersperger zvítězil v soutěži Znáš ruská přísloví?

Doc. I. Ušakovová, CSc.



Běloruské poštovní známky

V září 2004 na pražském veletrhu Sběratel se poprvé představila samostatným stánkem i běloruská pošta („Белпочта“). Jde o státní společnost, založenou v září 1995. Má téměř čtyři tisíce poboček a více než 30 000 zaměstnanců. Poskytuje přes 30 druhů služeb – především příjem, třídění, přepravu a doručování poštovních zásilek (listovních, komerčních i balíků) a prodej poštovních cenin. Přijímá objednávky a doručuje noviny ad. periodika, vyplácí důchody a sociální dávky. Poskytuje bankovní služby (hotovostní i bezhotovostní) doma i do zahraničí, spojové služby ve formách fax, telefonní rozhovory, telegramy a elektronická pošta.

Nabízí přepravu nákladů, distribuci reklamních zásilek, polygrafické práce (např. návrhy a výrobu obálek v nejrůznějších velikostech a úpravách, formulářů, brožur, katalogů, reklamních letáků ad.). Pošty poskytují i další, doplňkové služby jako například xeroxování, laminování a vazbu publikací, donášku květin a dárků „do domu“, prodej vybraných druhů drobného spotřebního zboží, prodej a aktivaci mobilních telefonů,



fotografování a sběr filmů k vyvolání, zhotovení pohlednic s dodanou fotografií; u přepážek je možné sjednat i různá pojištění.

U veletržního stánku v Praze měli zájemci možnost seznámit se zejména s běloruskými poštovními známkami. První byla vydána

v roce 1992 krátce po vyhlášení nezávislosti Běloruska. Doposud mohli filatelisté shromáždit přes 500 známek a čtyři desítky aršíků, 1 aerogram, 350 příležitostných dopisnic a 30 příležitostných pohlednic s natištěnou známkou, 16 dopisnic pro běžný provoz a 35 příležitostných celinných obálek. Obálky prvního dne vydání (FDC) vycházejí ke každé z vydaných známek.

Od roku 2000 vydává běloruská pošta příležitostné známky v aršíkové úpravě s 18, 20, 30 resp. 42 známkovými poli. Znamky vycházejí v několika tematických sériích: *Letectví a kosmonautika, Architektura, Velká vlastenecká válka, Heraldika, Významné osobnosti* (běloruské i světové kultury), *Umění, Literatura, Strojrenství, Minerály, OSN, Vánoce a Nový rok, Sport, Flora a fauna, Ochrana přírody.*

Vedle příležitostných vycházejí i výplatní známky, a to v sedmi tematických řadách (původní a nový státní znak, Obelisk vítězství v Minsku, lidové a národní motivy, květiny).

Běloruská pošta hojněji než naše používá přetisky, jednak příležitostné (např. k olympijským hrám, mistrovství světa v kopané ad.), jednak ke změně nominální hodnoty.

Vydávány jsou také tematické dopisnice a pohlednice (například narozeninové, gratulační, velikonoční, s motivy běloruských měst, k 9. květnu apod.), blahopřejné soubory skládající se z celinné obálky a vložené pohlednice nebo ozdobného dopisního papíru s tématy Nový rok, narozeniny, svatba, Den nezávislosti, s hudebními motivy ad.

Bližší podrobnosti a bohaté informace také pro filatelisty (včetně aktualit, tematického a chronologického katalogu všech vydaných poštovních cenin) nabízí webová stránka běloruské pošty www.belpost.by.



-luk -

ARS POETICA – mezinárodní prezentace

Ve dnech 8.–10. listopadu 2004 se uskutečnila tradiční mezinárodní prezentace festivalu ARS POETICA – Puškinův památník. Její účastníci – žáci a studenti ze Základní školy Ostrčilova Ostrava, Ekogymnázia Praha, Gymnázia Královky, Filozofické fakulty UK Praha a Pedagogické fakulty UJEP Ústí nad Labem byli vybráni na celostátní přehlídce a v koncertním představení vystoupili společně se slovenskými interprety v aule bratislavského gymnázia L. Štúra. Další vystoupení se uskutečnilo v půvabném divadle v ZŠ Benešova v Třebíči, vybudovaném ředitelem školy, Mgr. Jaroslavem Dejlem, jehož znamenité režie často těšily diváky na Jiráskových Hronovech i na Puškinových památnících, stejně jako vystoupení paní učitelky ing. Ivany Janíkové. V příjemných zastávkách si cestovatelé bleskově prohlédli centrum Brna, park v Lednici, Muzeum Bible kralické v Kralicích nad Oslavou a z oken autobusu deštivý střed Vídně a Bratislavy.